

**ADVOCACIA GENERAL DE LA GENERALITAT EN LA
CONSELLERIA D'EDUCACIÓ, INVESTIGACIÓ, CULTURA I
ESPORT**

Av. Campanar 32
46015- VALÈNCIA
Tel. 961970154

**ASSUMPTE: INFORME SOBRE EL PROJECTE DE DECRET PEL QUAL ES
DESENVOLUPA EL PRINCIPI D'INCLUSIÓ EN EL SISTEMA EDUCATIU VALENCIÀ**

Examinada la sol·licitud formulada per la Sotssecretaria, que procedeix de la Direcció General de Política Educativa, s'informa per esta Advocacia el projecte de referència.

PRIMER.- Caràcter de l'informe

El present informe resulta preceptiu en virtut del que determina l'article 5.2.a) de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, que regula l'Assistència Jurídica a la Generalitat. Encara que, com s'estableix en l'article 6.1 de la mateixa norma, no té el caràcter de vinculant.

A la vista de la documentació adjuntada al projecte, únicament un Informe de necessitat i oportunitat, s'ha de considerar que la petició d'informe no ha sigut traslladada a esta Advocacia en el moment procedimental que s'assenyala en l'article 53 del Decret 24/2009, de 13 de febrer, del Consell, sobre la forma, l'estructura i el procediment d'elaboració dels projectes normatius de la Generalitat, que diu que, una vegada complimentats els tràmits exigits per a l'elaboració de les disposicions de caràcter general, i finalitzat el període d'al·legacions, s'elaborarà el projecte normatiu, en què s'incorporaran, si es creu oportú, aquelles observacions que hagen sigut formulades pels òrgans, entitats o persones consultades durant la tramitació del procediment. I afegeix el mateix article que l'expedient serà remés a la sotssecretaria del departament, la qual sol·licitarà l'informe de l'Advocacia General de la Generalitat.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Es recorda també que tota sol·licitud adreçada a esta Advocacia s'ha de realitzar d'acord amb el que preveu l'article 18 del Decret 84/2006, de 16 de juny, que aprova el Reglament de l'Advocacia General de la Generalitat.

Per últim, encara que s'ha sol·licitat l'informe amb el caràcter d'urgent, en la mesura que no s'han acreditat les circumstàncies que ho justifiquen i, per tal de no desvirtuar la previsió de la Llei respecte d'este procediment amb reducció de terminis, vist l'elevat nombre de sol·licituds que es realitzen a esta Advocacia amb el referit caràcter sense cap acreditació, considerem que la present petició no pot considerar-se urgent i, en tal sentit, està sotmesa als terminis ordinaris.

SEGON.- *Objecte*

El projecte de decret té per objecte, com recull el seu article 1, *«establir i regular els principis i actuacions encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià, per tal de fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés i permanència de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres docents es constituïsquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones, en especial d'aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió»*.

TERCER.- *Estructura*

El projecte consta d'un índex, que està inserit a continuació del títol, d'acord amb el que determinen els articles 8 i 9 del Decret 24/2009.

Després s'inclou una part expositiva que anomena preàmbul, dividida en apartats, sense que s'haja utilitzat, tal i com es diu en l'article 12 del Decret 24/2009, cap número romà. Aspecte este que seria aconsellable vista l'extensió d'esta part, a més de suprimir la subdivisió que es fa en punts en la pàgina 6 del projecte.

En el preàmbul, d'acord amb el que diuen els articles 10.2 i 11 del Decret 24/2009, s'han de declarar breument i concisament els motius que hagen donat lloc a la seua elaboració, els objectius i les finalitats que es pretenen satisfer. També al·ludir als seus antecedents i a les competències en l'exercici de les quals es dicta, així com a les línies generals del seu contingut

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

quan siga necessari per al seu millor enteniment, fent menció de la incidència que pugua tindre en la normativa en vigor, amb especial atenció als aspectes nous. En tot cas, en el preàmbul s'han d'evitar exhortacions, declaracions didàctiques o laudatòries o altres d'anàlogues.

S'inclou al final del preàmbul la fórmula aprovatòria, que s'ha de realitzar d'acord amb les determinacions dels articles 13 i 14 del citat Decret 24/2009.

Diu eixe article 13.2 que *"La fórmula aprovatòria farà referència als informes preceptius, a l'audiència concedida als òrgans consultius i a la norma o normes que habiliten l'òrgan per a dictar la disposició, llevat que pel seu número siga aconsellable la seua inclusió en la part expositiva. En tot cas, haurà de fer-se referència als informes o consultes d'aquells òrgans la regulació dels quals així ho exigix"*.

I l'article 14 diu el següent:

1. En els projectes de decret del Consell, de decret legislatiu i de decret-llei es farà referència, a més del que disposa l'article anterior, a la proposta del conseller o consellers corresponents, i a la deliberació prèvia del Consell, amb indicació expressa de la data de la reunió.

2. La fórmula aprovatòria, en els projectes de decret del Consell, de decret legislatiu i de decret-llei, acabarà amb l'expressió «Decrete».

Respecte de la fórmula utilitzada en el text, s'haurà de corregir, tal i com es diu en este apartat 2 i substituir-la per «DECRETE».

Es recomana incloure en la fórmula aprovatòria que el decret es dicta a l'empara de l'article 18.f) de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, de la Generalitat, del Consell, que li atribuïx *"exercir la potestat reglamentària, d'acord amb la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i les Lleis"*.

El Consell Jurídic Consultiu resumeix en el seu Dictamen 119/2016, aprovat en el Ple de 10 de març, com ha d'estar redactada la fórmula aprovatòria:

Dit amb altres paraules, a més de la facultat de proposta del titular de la Conselleria competent en matèria de transparència administrativa, pot realitzar-se alguna referència als actes de tràmit més rellevants, com ho pot ser el tràmit d'informació pública d'entitats representatives d'interessos ciutadans o associacions de consumidors i usuaris de servicis públics, per a concloure amb el legalment exigible "conforme amb" o "oït" este Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana abans de la seua aprovació, en la reunió del Consell que podrà tindre lloc en "2016" però no en "2015".

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

La part dispositiva s'ha ordenat, de forma ajustada al que preveu el capítol VI del Decret 24/2009, amb un articulat dividit en set capítols que agrupen 38 articles. Que respecten, pel que fa a les seues subdivisions, el que diu l'article 26 d'aquell Decret.

La part final conté quatre disposicions addicionals, una transitòria, una derogatòria amb tres apartats, i tres finals.

Per a tancar el text, al final del projecte normatiu s'ha inclòs una taula i un gràfic circular que ni es titulen, ni es numeren i, a més, no es fa referència a ells en la part dispositiva, tal i com s'exigix per l'article 35 del Decret 24/2009.

Per últim, no apareix en el text l'antefirma que, d'acord amb l'article 34 del Decret 24/2009, ha d'incorporar la «*corresponent a l'òrgan que haja de firmar i, si és el cas, ratificar la disposició*».

QUART.- *Àmbit competencial, antecedents i marc normatiu*

La Constitució Espanyola consagra en l'article 27 el dret a l'educació com un dels drets fonamentals, junt amb el reconeixement de la llibertat d'ensenyament i l'obligació dels poders públics de garantir-ho per mitjà d'una programació general de l'ensenyament.

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix en l'article 53 que és de competència exclusiva de la Generalitat la regulació i administració de l'ensenyança en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, sense perjudi del que disposen l'article 27 de la Constitució Espanyola i les lleis orgàniques que, d'acord amb l'apartat 1 de l'article 81 d'aquella, el despleguen, de les facultats que atribuïx en l'Estat el número 30 de l'apartat 1 de l'article 149 de la Constitució Espanyola, i de l'alta inspecció necessària per al seu compliment i garantia.

La responsabilitat sobre la matèria educativa és de titularitat compartida entre l'Estat i les comunitats autònomes, en la mesura que l'article 149.1.30 de la Constitució atribuïx a l'Estat en exclusiva la regulació de les condicions per a l'expedició de títols acadèmics i professionals i les “*normes bàsiques per al desenrotllament de l'article 27 de la Constitució*”.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Pel que fa al marc normatiu del principi d'inclusió en l'educació, resulta definitiva la recent Sentència del Tribunal Suprem 1976/2017, de 14 de desembre, que ha fixat el contingut essencial del dret a l'educació inclusiva i, especialment, les obligacions que corresponen a l'Administració educativa en este àmbit.

Esta Sentència diu en els seus fonaments de dret el següent:

SEGUNDO.- [...] es preciso concretar cómo el legislador ha integrado tal derecho constitucional a la igualdad en el acceso a la educación ex artículo 27 de la Constitución respecto de personas en las que, objetivamente, concurre un hecho diferenciador que justificaría un trato distinto; y junto al panorama normativo, será preciso también reseñar tanto la doctrina del Tribunal Constitucional y el único pronunciamiento de fondo por este Tribunal Supremo al respecto.

*TERCERO.- Respecto de personas con disfunciones o minusvalías, el derecho fundamental a la igualdad en el acceso a la educación (artículo 27 en relación con el artículo 14) se desarrolla en los artículos **73 a 75 de la Ley Orgánica 2/2006**, de 3 de mayo de Educación (en adelante LOE). Tal normativa debe aplicarse conforme al mandato constitucional de procurar que la igualdad sea efectiva, de remover los obstáculos que lo impidan o dificulten y de procurar la integración social y laboral de los disminuidos físicos, sensoriales y psíquicos (**artículos 9.2 y 49 de la Constitución**). Además esta normativa interna debe interpretarse conforme a los tratados internacionales (artículo 10.2 de la Constitución) en concreto el artículo 24 de la **Convención sobre los derechos de las personas con discapacidad**, de 13 de diciembre de 2006, ratificada por España mediante instrumento de ratificación publicado en el BOE el 21 de abril de 2008.*

*CUARTO.- De ese conjunto normativo y en lo que hace al derecho fundamental cuya infracción invocaron los padres de Florian en la instancia, cabe deducir el siguiente **régimen**:*

1º Para garantizar la igualdad efectiva y la no discriminación en el ejercicio del derecho a la educación de los alumnos con una discapacidad o trastorno grave de conducta, rigen los principios de normalización e inclusión, tanto para el acceso como en la permanencia en el sistema educativo.

*2º La regla general es que se procure su integración en centros ordinarios con "medidas de atención a la diversidad" que pueden flexibilizarse en las distintas etapas educativas si es necesario. Y la **excepción a esa regla general** - que supone un trato diferente justificado -, consistirá en la **escolarización en unidades o centros de educación especial** sólo cuando las necesidades de esos alumnos « no puedan ser atendidas en el marco de las medidas de atención a la diversidad de los centros ordinarios».*

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

3° Para la consecución de esa regla general, tal normativa **ordena a las administraciones una puesta de medios para que procuren apoyos y atenciones educativas específicas, personalizadas y efectivas para estos alumnos con necesidades educativas especiales.** De esta manera las administraciones deben prestarles apoyo necesario dentro del sistema general de educación que facilite su formación efectiva, hacerles ajustes razonables en función de sus necesidades individuales, que se les cree un entorno que fomente al máximo el desarrollo académico y social, para lograr el objetivo de la plena inclusión.

4° Por otra parte las **modificaciones y adaptaciones** que se prevén para estos alumnos para procurar su integración en centros ordinarios, deben ser las **necesarias y adecuadas, no pueden suponer una carga desproporcionada o indebida.**

5° Esas **necesidades educativas deben identificarse y valorarse lo más tempranamente posible, por personal cualificado y en los términos que determinen las administraciones educativas.** A estos efectos la evaluación consistirá en **valoraciones al inicio y al final del curso**, valorándose en éstas la consecución de los objetivos propuestos en la valoración inicial.

6° La **consecuencia de la evaluación** es que permita la orientación adecuada, modificar el plan de actuación, la modalidad de escolarización y favorecer "siempre que sea posible" una mayor integración que es, como se ha dicho, el principio general.

7° De esta manera el legislador ordena a las administraciones educativas respecto de este tipo de alumnado, **que en Educación Infantil se promueva su escolarización ; en los niveles obligatorios que se desarrollen programas para su adecuada escolarización y en los postobligatorios que se favorezca su escolarización y se adapten las condiciones de realización de las pruebas.**

QUINTO.- Tanto el Tribunal Constitucional como esta Sala han interpretado ese conjunto normativo en dos pronunciamientos: la sentencia 10/2004 -contraria al amparo- y la sentencia estimatoria de esta Sala, Sección Séptima, de 9 de mayo de 2011 (recurso de casación 603/2010). De ellas cabe deducir los siguientes **critérios**, que se exponen en síntesis, en casos de escolarización de alumnos en centros de educación especial en lugar de centros ordinarios:

1° Se parte de que **el derecho de los padres a determinar el tipo de educación para sus hijos y de elección de centro docente no comprende un derecho a escolarizar a su hijo en un centro ordinario en lugar de hacerlo en un centro de educación especial.**

2° La sentencia de esta Sala admite que **no cabe hablar de un derecho subjetivo de los ciudadanos a exigencias prestacionales salvo previsión al efecto del legislador y que las**

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

limitaciones presupuestarias justifican que no pueda acogerse a un niño en un determinado centro escolar.

3° En el caso de **alumnos con TEA se declara que, de partida, están en una posición de desigualdad lo que les hace acreedores de una respuesta administrativa adecuada a sus necesidades.** Su caso no es el de los ciudadanos frente a los que, en principio, cabe hacer valer límites a sus pretensiones, sino personas amparadas por una exigencia cualificada desde el punto de vista constitucional: la del derecho a la educación del artículo 27 reforzada por el principio de protección de los discapacitados que enuncia su artículo 49 más el mandato del artículo 9.2 de remover los obstáculos a una plena igualdad.

4° De la normativa antes citada se deduce un **doble mandato dirigido a la Administración:** primero, de **puesta de medios** (personal cualificado, instalaciones de inclusión adecuadas y una programación que acredite qué necesidades educativas específicas precisan esos alumnos) y, segundo, **la carga de explicar por qué los apoyos que requiere un alumno no pueden ser prestados con medidas de atención a la diversidad de los centros ordinarios.**

5° Para que la decisión de escolarizar en un centro de educación especial sea conforme a la Constitución, **los informes en los que se apoye la administración educativa deben justificar ese trato diferenciado atendiendo a las peculiaridades de cada caso, deben razonar por qué supone una carga desproporcionada para la administración la escolarización en un centro ordinario con los apoyos precisos; en definitiva: por qué se opta por lo excepcional - escolarización en centros de educación especial - frente a lo ordinario.**

SEXTO.- De lo expuesto cabe deducir, por tanto, **un mandato constitucional y legal** dirigido a los poderes públicos para la consecución de un **doble objetivo:** uno de **política social -la inclusión social** de personas con disfunción o trastorno de la conducta- y otro de **integración en el sistema educativo.** Tal mandato propio de los principios de la política social (artículo 53.3 en relación con el artículo 49, ambos de la Constitución) en el aspecto educativo percute en el ejercicio de un derecho fundamental: el acceso a la educación con condiciones de igualdad. Ese doble mandato de inclusión y la efectividad de ese derecho **exige de las administraciones una concreta puesta de medios** que procure esa integración en el sistema educativo ordinario con las debidas adaptaciones en función de las necesidades del interesado y **solo cabe acudir al régimen de centros de educación especial si se justifica que agotados todos los esfuerzos para esa integración, lo procedente es esa opción que en esas condiciones sí justificaría un trato distinto.**

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Sobre la matèria objecte d'este projecte, el Tribunal Constitucional, en la seua Sentència 10/2014, de 27 de gener, conclou sobre la necessitat d'interpretar els preceptes constitucionals vigents a la llum dels tractats internacionals:

En l'article 5 del Tractat de la Unió, modificat pel Tractat de Lisboa (2007), s'estableix que les polítiques i accions de la Unió tractaran de lluitar contra tota discriminació, entre d'altres, per raons de discapacitat.

També la citada Convenció Internacional sobre els drets de les persones amb discapacitat, aprovada el 13 de desembre de 2006 per la Assemblea General de las Naciones Unidas (BOE núm. 96, de 21 d'abril de 2008), en què es considera a les persones amb discapacitat com titulars de drets i que correspon als poders públics garantir-ne l'exercici efectiu. En concret, pel que fa a educació, s'ha d'estar al seu article 24.¹

¹ Diu eixe article 24:

1. Los Estados Partes reconocen el derecho de las personas con discapacidad a la educación. Con miras a hacer efectivo este derecho sin discriminación y sobre la base de la igualdad de oportunidades, los Estados Partes asegurarán un sistema de educación inclusivo a todos los niveles así como la enseñanza a lo largo de la vida, con miras a:

a) Desarrollar plenamente el potencial humano y el sentido de la dignidad y la autoestima y reforzar el respeto por los derechos humanos, las libertades fundamentales y la diversidad humana;

b) Desarrollar al máximo la personalidad, los talentos y la creatividad de las personas con discapacidad, así como sus aptitudes mentales y físicas;

c) Hacer posible que las personas con discapacidad participen de manera efectiva en una sociedad libre.

2. Al hacer efectivo este derecho, los Estados Partes asegurarán que:

a) Las personas con discapacidad no queden excluidas del sistema general de educación por motivos de discapacidad, y que los niños y las niñas con discapacidad no queden excluidos de la enseñanza primaria gratuita y obligatoria ni de la enseñanza secundaria por motivos de discapacidad;

b) Las personas con discapacidad puedan acceder a una educación primaria y secundaria inclusiva, de calidad y gratuita, en igualdad de condiciones con las demás, en la comunidad en que vivan;

c) Se hagan ajustes razonables en función de las necesidades individuales;

d) Se preste el apoyo necesario a las personas con discapacidad, en el marco del sistema general de educación, para facilitar su formación efectiva;

e) Se faciliten medidas de apoyo personalizadas y efectivas en entornos que fomenten al máximo el desarrollo académico y social, de conformidad con el objetivo de la plena inclusión.

3. Los Estados Partes brindarán a las personas con discapacidad la posibilidad de aprender habilidades para la vida y desarrollo social, a fin de propiciar su participación plena y en igualdad de condiciones en la educación y como miembros de la comunidad. A este fin, los Estados Partes adoptarán las medidas pertinentes, entre ellas:

a) Facilitar el aprendizaje del Braille, la escritura alternativa, otros modos, medios y formatos de comunicación aumentativos o alternativos y habilidades de orientación y de movilidad, así como la tutoría y el apoyo entre pares;

b) Facilitar el aprendizaje de la lengua de señas y la promoción de la identidad lingüística de las personas sordas;

c) Asegurar que la educación de las personas, y en particular los niños y las niñas ciegos, sordos o sordociegos se imparta en los lenguajes y los modos y medios de comunicación más apropiados para cada persona y en entornos que permitan alcanzar su máximo desarrollo académico y social.

4. A fin de contribuir a hacer efectivo este derecho, los Estados Partes adoptarán las medidas pertinentes para emplear a maestros, incluidos maestros con discapacidad, que estén cualificados en lengua de señas o Braille y para formar a profesionales y personal que trabajen en todos los niveles educativos.

Esa formación incluirá la toma de conciencia sobre la discapacidad y el uso de modos, medios y formatos de comunicación aumentativos y alternativos apropiados, y de técnicas y materiales educativos para apoyar a las personas con discapacidad.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

En el Comentari General núm. 4/2016, de 2 de setembre, del Comité de la ONU a eixe article 24 es diu:

La inclusión educativa ofrece currículos flexibles, métodos de enseñanza y aprendizaje adaptados a diferentes fortalezas, necesidades y estilos de aprendizaje. Este enfoque implica la provisión de apoyos y adaptaciones razonables, además de intervención y atención temprana de manera que todos los estudiantes sin distinción puedan alcanzar su potencial. El foco se sitúa en las capacidades de los estudiantes y sus aspiraciones más que en el contenido cuando se planearán las actividades de enseñanza. Se compromete a acabar con la segregación dentro de entornos educativos, asegurando una enseñanza inclusiva en el aula, mediante entornos de aprendizaje accesibles con los apoyos apropiados.

El sistema educativo debe proporcionar una respuesta educativa personalizada, m s que esperar que sea el estudiante el que ha de ajustarse al sistema.

Per últim, la Unió Europea ha elaborat l'Estratègia europea sobre discapacitat 2010-2020, en què identifica vuit àrees primordials d'actuació, la primera de les quals   l'accessibilitat als béns i els serveis, especialment els serveis públics, i la utilització de dispositius de suport per les persones amb discapacitat.

CINQU .- Procediment d'elaboració

De forma prèvia cal dir que el projecte que informem est  recollit expressament en el Pla normatiu de l'Administració de la Generalitat per a l'any 2018, aprovat per Acord del Consell de 12 de gener de 2018, tal i com s'exigix per l'article 132 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Com  de les Administracions Públiques.

El projecte de decret ha d'ajustar-se en la seua tramitació al procediment establert en l'article 43 de la Llei 5/1983, de 30 de desembre, del Consell i al que disposa el Decret 24/2009.

Aix , de conformitat amb eixes normes i les altres que se citen en els apartats següents, l'expedient ha d'estar constituït pels documents i tràmits que a continuació s'indiquen:

5. Los Estados Partes asegurarán que las personas con discapacidad tengan acceso general a la educación superior, la formación profesional, la educación para adultos y el aprendizaje durante toda la vida sin discriminación y en igualdad de condiciones con las dem s. A tal fin, los Estados Partes asegurarán que se realicen ajustes razonables para las personas con discapacidad.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

1. Resolució del conseller d'Educació, Investigació, Cultura i Esport per la qual s'acorde la iniciació de l'expedient d'elaboració del projecte i s'encomane la seua tramitació a un òrgan superior o directiu de la Conselleria, de conformitat amb allò que disposa l'article 39 del Decret 24/2009.

2. Consulta pública, a través del portal web, en què es demane l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma, d'acord amb el que s'estableix en l'article 133 de la Llei 39/2015.

3. Informe relatiu a la necessitat i l'oportunitat de la norma projectada.

4. Memòria econòmica sobre l'estimació del cost previst que puga incidir en l'Administració.

El Tribunal Suprem s'ha pronunciat reiteradament sobre la importància de la memòria econòmica i la consegüent nul·litat dels procediments administratius per falta o defectes de la mateixa. Es pot veure que en la seua Sentència de 24 de novembre de 2009 deia, en relació amb la documentació que acompanyava el Reial Decret 1419/2005, que *“la memòria econòmica elaborada durant la tramitació no passa de ser una fórmula buida de contingut, que impeditx conèixer, ni per aproximació el cost estimat de les mesures excepcionals a adoptar, defecte que abunda en la il·legalitat del tràmit seguit en l'elaboració de l'al·ludit reglament...”*.

Ens remetem, en este sentit, a la Memòria de 2009 del Consell Jurídic Consultiu en què es realitza un motivat anàlisi en la part d'Observacions i Suggestiments titulat SOBRE LA NECESSITAT D'INCORPORAR UNA MEMÒRIA ECONÒMICA EN ELS PROCEDIMENTS D'ELABORACIÓ D'AVANTPROJECTES DE LLEI I DE REGLAMENTS.

Es recorda, en tot cas, que a pesar de la *«clàusula de no despesa»* de la disposició addicional quarta d'este projecte, l'estimació del cost previst ha de ser analitzada en la memòria econòmica.

5. Per a l'aprovació de disposicions reglamentàries, igual que respecte de projectes de convenis, propostes d'acord del Consell, o de plans o programes, quan de la memòria econòmica es desprenga que la seua aplicació no comporta gasto, com es declara expressament en la disposició addicional quarta del projecte que informem, no serà necessari sol·licitar a la Conselleria competent en matèria d'hisenda l'informe esmentat en l'apartat 1 de l'article 26 de la Llei 1/2015, de 6 de febrer, d'Hisenda Pública, del Sector Públic Instrumental i de Subvencions de la Comunitat Valenciana, sempre que, en el text que se sotmeta a aprovació o autorització,

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

s'incloga, a través de la incorporació d'un apartat, article, disposició o clàusula específica, una referència expressa a la no incidència pressupostària de l'actuació en qüestió.

L'apartat 3 d'este article 26 afegeix que el que disposa el paràgraf anterior no serà aplicable quan l'acte, disposició o proposta tinga incidència o afecte el capítol I de l'estat de gastos o es tracte d'una norma que afecte l'estructura orgànica i funcional de qualsevol dels subjectes que conformen el sector públic de la Generalitat.

Ens remetem al Dictamen del Consell Jurídic Consultiu 119/2016, en el qual s'explica de forma molt clara la interpretació que s'ha de donar a l'article 26 de la Llei 1/2015:

Respecte d'això, en la Memòria econòmica, de 27 d'octubre de 2015, elaborada pel subsecretari de la Conselleria consultant, s'assenyala que la major part de les accions i projectes que cal desenvolupar per la norma projectada, les accions en matèria de cartes de servicis, queixes i suggeriments, així com les accions relatives a la iniciatives de formació en matèria de qualitat i la resta de disposicions es finançaran amb càrrec als pressupostos ordinaris de les respectives subdireccions generals o programa de la Direcció General de Funció Pública. En memòria posterior del dia 3 de febrer de 2016, es concreta que "el projecte que es proposa no haurà de suposar costos que incrementen el gasto públic per estar incloses les despeses esmentades contra els programes especificats del pressupost 2016".

Així, després de posar de manifest que les dites accions i iniciatives impliquen gasto, assenyala que, en definitiva, la norma projectada no té "impacte pressupostari", al no existir gasto addicional, raó per la qual no s'ha demanat l'informe de la Conselleria competent en matèria d'Hisenda.

Dit açò, l'article 26.3 de la Llei 1/2015, d'Hisenda Pública, Sector Públic i Subvencions, assenyala que "En els supòsits d'aprovació de disposicions reglamentàries, projectes de convenis, propostes d'acord del Consell, o de plans o programes, quan de la memòria econòmica es desprenga que la seua aplicació no comporta gasto no serà necessari sol·licitar l'informe citat en l'apartat 1...", referit al mencionat informe de la Conselleria competent en matèria d'Hisenda; concretament, l'informe de la Direcció General de Pressupostos sobre "l'adequació a les disponibilitats pressupostàries i als límits dels escenaris pressupostaris plurianuals" (art. 26.1).

La innecessarietat de l'informe de la Conselleria competent en matèria d'Hisenda -hui establida en l'article 26.3 de la citada Llei 1/2015-, va ser reiteradament defesa per este Consell Jurídic Consultiu en diversos dictàmens relatius a projectes normatius en els quals es constatava que la seua realització no comportava cap gasto o que el gasto seria suportat amb càrrec a les corresponents partides pressupostàries d'una determinada Conselleria (entre d'altres, dictàmens 712/2009, 981/2009 i 692/2013).

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

L'expressió "no comporta gasto" a la qual es referix l'esmentat article 26.3 de la Llei 1/2015 s'ha d'entendre referida a l'existència de "gasto adicional", ja que el caràcter finalista de la memòria econòmica suposa que serà necessari que la Conselleria d'Hisenda expresse el seu parer -favorable o no- a la norma projectada si la dita norma comportara un augment dels gastos o una disminució dels ingressos. Per tant, no resulta necessari sol·licitar l'informe preceptiu de la Direcció General de Pressupostos. I en este cas, i per aplicació de l'esmentat article, hauria d'incorporar-se al text de la norma projectada la denominada "clàusula" o "regla del no gasto".

D'altra banda, la disposició adicional segona projectada, referida a la repercussió econòmica, assenyala que "Aquest decret no preveu la creació d'unitats específiques. Els seus efectes podran suposar, en tot cas, una redistribució de funcions, per la qual cosa no porta associat un increment de cost econòmic en els pressupostos de les conselleries".

L'incís "(...) per la qual cosa no porta associat un increment de cost econòmic en els pressupostos de les conselleries" sembla arrebregar la denominada regla del no gasto davant de la falta d'increment adicional de gasto per als pressupostos de les conselleries.

Però ha de significar-se que el contingut de l'esmentat incís és explicatiu, propi de la memòria econòmica, però no prescriptiu o imperatiu, propi d'un precepte o disposició normatiu, per la qual cosa, si es manté la referida disposició adicional, ha de modificar-se l'esmentat incís de la manera següent: "Aquest Decret no preveu la creació d'unitats específiques. Els seus efectes podran suposar, en tot cas, una redistribució de funcions, per la qual cosa no podrà suposar increment de cost econòmic en els pressupostos de les conselleries".

Figura en la disposició adicional quarta del projecte, com hem dit, la no incidència en la dotació dels capítols de despesa de la Conselleria.

6. Si es considera que pot incidir en l'àmbit de la resta de les Conselleries i de la Presidència, s'haurà de remetre una còpia de l'expedient a fi que, en el termini màxim de deu dies, emeten un informe. En concret, a la vista del contingut del projecte, s'haurà de traslladar a les conselleries amb competències en sanitat, igualtat i polítiques inclusives.

7. Informes sobre l'impacte de gènere, i sobre la infància, l'adolescència i la família, que han d'acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació i han de ser elaborats pel departament o centre directiu proponent, tal i com ha sigut incorporat pels articles 44 i 45 de la Llei 13/2016, de 29 de desembre de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera, i d'organització de la Generalitat.

Respecte a estos informes, tal i com ho va manifestar el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana en la seua Sentència 3429/2014, d'1 d'octubre, i ho ha recollit el Consell

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Jurídic Consultiu en els seus últims dictàmens (entre ells el 122/2016), «*haurien d'emetre'ls, si és el cas, òrgans de la Generalitat especialitzats per raó de la matèria*».

8. Informe de coordinació dels recursos informàtics de l'òrgan directiu amb competències horitzontals en matèria de tecnologies de la informació i les comunicacions de la Generalitat en els supòsits previstos en l'article 94 Decret 220/2014, de 12 de desembre, del Consell, pel qual s'aprova el Reglament d'Administració Electrònica de la Comunitat Valenciana, que s'ha modificat recentment pel Decret 218/2017, de 29 de desembre, del Consell.

9. S'ha de realitzar negociació col·lectiva, ja que la norma afecta a alguna de les matèries recollides en l'article 37 del text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre.

10. S'haurà de concedir l'audiència prevista en l'article 43.1.c) de la Llei 5/1983, que diu:

Quan el projecte normatiu afecte l'esfera de drets i interessos legítims dels ciutadans, es donarà audiència a l'objecte que en el termini de quinze dies puguen presentar totes les al·legacions que consideren oportunes. Això no obstant, quan el grup de persones a què puga afectar el contingut de la disposició estiga representat per organitzacions o associacions legalment constituïdes que en tinguen encomanada la defensa dels interessos, s'entendrà complit el present tràmit amb la consulta a les entitats esmentades.

El terminis indicats en l'apartat precedent podran ser reduïts a set dies per raons d'urgència.

Això no obstant, en els supòsits que hagen participat en el procés d'elaboració del reglament les organitzacions o associacions que tinguen la representació de col·lectius o interessos socials que puguen vore afectats per la disposició, així com en aquells en què greus raons d'interès públic, apreciades per l'òrgan competent per a la tramitació, així ho aconsellen, es podrà ometre el tràmit d'audiència regulat en el present apartat, i se'n deixarà constància degudament en l'expedient.

11. Dictamen del Consell Escolar de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que estableix l'article 5 del text refós de la Llei de Consells Escolars de la Comunitat Valenciana, aprovat per decret legislatiu de 16 de gener de 1989, del Consell de la Generalitat Valenciana.

12. Dictamen del Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que disposa l'article 10.4 de la Llei 10/1994, de 19 de desembre, que el crea, com últim tràmit del procediment abans de l'aprovació de la disposició.

13. Informe de la Subsecretaria de la Conselleria, d'acord amb el que preveu l'article 69.2.d) de la Llei 5/1983.

Per a concloure este punt, es recorda la transcendència dels requisits formals que configuren el procediment d'elaboració de les disposicions de caràcter general ja que el seu

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

correcte compliment dóna garanties de la legalitat, encert i oportunitat de la norma. Per tal raó, la seua observança ha de ser tan rigorosa com la dels preceptes de caràcter substantiu que regisquen la matèria que es tracte de regular.

SISÈ.- *Consideracions al contingut del projecte*

I. En el títol de la norma ha de figurar mentre estiga en tramitació, com diu l'article 6 del Decret 24/2009, l'expressió «*Projecte de Decret del Consell*».

La seua numeració correspon fixar-la a l'òrgan que tinga atribuïdes les funcions en matèria de secretariat del Consell, com diu l'apartat 4 d'eixe article 6, d'acord amb els criteris establerts en l'apartat 3.

Pel que fa al preàmbul i a la fórmula aprovatòria s'estarà a les observacions de l'apartat TERCER d'este informe.

II. Respecte de la part dispositiva hem de dir, de forma prèvia i com a criteri general, que el projecte té una redacció excessivament complexa, que li ve donada per la seua intenció d'atribuir-li una caràcter remarcadament pedagògic sobre l'educació inclusiva, quan el que s'ha de tindre clar és que s'està tramitant una norma, que ha de tindre un contingut que s'ajuste al que preveu l'article 3.1 del Decret 24/2009:

El text ha de ser clar i de fàcil comprensió tant per la terminologia com per la redacció emprades. No es redactaran apartats l'extensió o complexitat dels quals dificulten la interpretació del seu contingut. Així mateix, no s'utilitzaran adjectivacions innecessàries o reiteratives, així com els termes superflus.

Així com també al que diu l'article 18 del mateix Decret en relació amb la part substantiva del projecte:

La part substantiva d'un projecte normatiu respondrà a un criteri únic d'ordenació, en la redacció del qual anirà sempre del general al particular, de l'abstracte al concret, del normal a l'excepcional i del substantiu al procedimental, i les qüestions es desenvoluparan de manera ordenada sense deixar llacunes.

De forma que, si respecte del contingut de la part expositiva de les normes l'article 11.1 del Decret 24/2009 diu que s'han d'evitar exhortacions, declaracions didàctiques o laudatòries o altres d'anàlogues, amb major raó la part dispositiva no les hauria de contindre.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

En el mateix sentit, es recomana que no s'incloguen termes genèrics o que no són jurídics, ja que s'haurien d'evitar discrepàncies interpretatives que puguen generar inseguretats jurídica. Per exemple, expressions, entre d'altres, com les següents:

- Article 3.3: *atendre un ventall ampli.*
- Article 4.3.d): *Es basen en la reflexió conjunta.*
- Article 4.5: *posar especial èmfasi.*
- Article 4.6: *avaluació...justa.*
- Article 6.1: *implementar.*
- Article 10.1: *es posaran en marxa.*
- Article 12.1: *actuacions educatives planificades des d'un enfocament sistemàtic.*
- Article 13.2: *les emocions modulen els processos d'aprenentatge.*
- Article 14.3: *de forma consensuada.*
- Article 23.4: *llocs de treball d'especial dificultat.*
- Article 29.2: *han de donar resposta.*
- Article 34.1: *al llarg de la vida com un procés continu.*
- Article 38.1: *considerant la seua pròpia idiosincràsia.*

També s'ha de tindre en compte que si en els primers articles del projecte s'establixen principis generals (article 3) i línies generals d'actuació (article 4), no resulta necessari, perquè complica la interpretació del text, que es tornen a repetir en quasi tots els articles següents. Així, per exemple, si en l'article 4.5 es diu que s'han d'identificar les barreres i les accions encaminades a eliminar-les o minimitzar-les, s'hauria de suprimir en la resta de preceptes la referència a eixes barreres, ja que aquell article 4 informa la resta del contingut de la part substantiva.

S'observa que cal una major concreció normativa en les obligacions i mandats que estableix, ja que utilitza contínuament expressions com «*promoure*», «*fomentar*», «*impulsar*», «*propiciar*» o «*orientar*», que encaixen, més bé, en la part expositiva del projecte. Per tal motiu, en la mesura que caldrà dictar posteriorment altres normes que despleguen este decret, seria convenient precisar amb major detall el que són aspectes essencials, com poden ser la participació dels centres docents, famílies, serveis sanitaris i socials, serveis sociocomunitaris o entitats locals.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Es considera que hauria de ser el propi decret qui determinara quins són els drets de participació, encara que es desplegaran per normes de rang inferior, de forma que s'apuntaren les línies bàsiques del seu exercici i garantia.

Per últim, se suggerix una redacció clara i concisa dels articles, sense que en ells es continguin explicacions que ja efectua la LOE ni mencions innecessàries.

La tècnica normativa de la reiteració ha sigut qüestionada pel Consell Jurídic Consultiu en moltes ocasions, seguint la doctrina mantinguda pel Tribunal Constitucional que considerava tal pràctica com *“potencialmente peligrosa”*.

En la Sentència 150/1998, de 2 de juliol, reproduïx eixe alt Tribunal la seua posició mantinguda en relació a tal reiteració normativa, remetent a allò que havia exposat en la seua anterior Sentència 162/1996, de 17 d'octubre, en la que advertia de la possible inconstitucionalitat d'estes pràctiques legislatives per inadequades al sistema de fonts configurat en la Constitució.

Així ho va fer respecte de la reproducció per la llei de preceptes constitucionals (Sentència 76/1983, de 5 d'agost, fonament jurídic 23), en aquells casos en què lleis autonòmiques reproduïen normes incloses en la legislació bàsica de l'Estat (Sentències 40/1981, de 18 de desembre, i 26/1982, de 24 de maig) o inclús quan per llei ordinària es reiteraven preceptes continguts en una llei orgànica, perquè estos casos *“pueden mover a la confusión normativa y conducir a la inconstitucionalidad derivada de la norma, como ocurre en aquellos supuestos en los que el precepto reproducido pierde su vigencia o es modificado manteniéndose vigente, sin embargo, el que lo reproducía”* (Sentències del Tribunal Constitucional 162/1996, de 17 d'octubre, i 150/1998, de 2 de juliol).

Per la qual cosa es recomana que els preceptes de qualsevol disposició general no reproduïsquen altres normes i, a més, no siguen extensos i tendisquen a una major concreció i claredat, simplificant la informació que arpleguen.

III. Article 2.

Este article diu que l'àmbit d'aplicació del projecte es limita als centres docents sostinguts amb fons públics. Tanmateix, l'article 71 i següents de la LOE referixen el principi d'inclusió a tot l'alumnat, sense diferenciar entre centres. Així, vist el caràcter genèric que té el text que informem i les obligacions que s'imposen a l'Administració educativa per la Llei

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

orgànica i els tractats internacionals citats, no s'haurien d'excloure els centres privats que no reben fons públics, sense perjudici que es valore si, en supòsits concrets, estos, així com els concertats, podrien ser exclosos per afectar a aspectes organitzatius en els quals no pot intervindre l'Administració per estar reservats als seus titulars.²

IV. Article 3.

En l'apartat 10 es parla dels equips d'orientació educativa. També en altres preceptes del projecte es fa referència a estos equips (article 12.4: els professionals d'orientació educativa; article 19.1: equips d'orientació; article 19.4: serveis especialitzats d'orientació; article 20.5: equip d'orientació; article 23.6: equips de suport; article 25.5: serveis especialitzats d'orientació; article 26.5: serveis especialitzats d'orientació; article 32.8: els professionals d'orientació educativa; article 35.1: serveis psicopedagògics escolars, departaments d'orientació, gabinets psicopedagògics escolars autoritzats, equips d'orientació especialitzats; article 38.2: serveis especialitzats d'orientació).

Estes referències als equips d'orientació educativa, als quals se'ls dóna diversos noms, s'hauria de revisar per a utilitzar la mateixa terminologia al llarg de tot el text, d'acord amb el que estableix l'article 35, que anomena «*serveis especialitzats en l'orientació educativa, psicopedagògica i professional*» als següents equips:

- Serveis psicopedagògics escolars.
- Departaments d'orientació.
- Gabinets psicopedagògics escolars autoritzats.
- Equips d'orientació especialitzats.

En relació també a tots estos equips, no queda suficientment clar el seu funcionament transitori, si es posa en relació amb la previsió de la disposició derogatòria del projecte, que deroga expressament el Decret 131/1994, de 5 de juliol, del Govern València, pel qual es regulen els serveis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica i professional. És més, eixe Decret conté previsions referides, inclús, a la situació del personal que els integra, que no tenen cap article equivalent en el present projecte.

² Es pot veure, a títol d'exemple, que en l'article 3 del recent Decret 150/2017, de 17 d'octubre, de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema educatiu inclusiu, aprovat per la Generalitat de Catalunya, el seu article 3 estableix com àmbit subjectiu del reglament «*tots els alumnes*», norma de la qual resulta destacable, a diferència del projecte que informem, que relacione el que considera que són alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Més confusió es produïx encara perquè en la mateixa derogatòria es diu que transitòriament, en aquells aspectes que no s'oposen a allò disposat en aquest decret i fins que no s'actualitzen, seguirà vigent, entre altres, l'Ordre de 10 de març de 1995, de la Conselleria d'Educació i Ciència, per la qual es determinen les funcions i es regulen aspectes bàsics del funcionament dels serveis psicopedagògics escolars de sector. Ordre esta que el que fa es establir les funcions d'estos serveis, l'estructura dels quals és la que s'ha determinat prèviament pel Decret 131/1994 que es proposa derogar.³

Este Decret de 1994 regula de forma molt detallada l'estructura dels servicis especialitzats d'orientació educativa, psicopedagògica i professional, i desplega en capítols l'organització, funcions i altres aspectes dels servicis psicopedagògics escolars, dels departaments d'orientació del instituts d'Educació Secundària i dels gabinets psicopedagògics escolars autoritzats.

És més, en altres normes del mateix rang es regulen eixos servicis especialitzats, com en el Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern València, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària.⁴ O en el Decret 233/1997, de 2 de setembre, de del Govern València, pel qual s'aprova el Reglament Orgànic i Funcional de les Escoles d'Educació Infantil i dels Col·legis d'Educació Primària, que regula funcions que corresponen als servicis psicopedagògics escolars.

Així, a la vista de la confusió normativa que existix respecte de tots eixos servicis, en el projecte que informem ha de quedar absolutament clar quina serà la seua estructura a partir de l'entrada en vigor del decret i si, de forma transitòria, i fins que s'aproven noves normes que el despleguen, continuaran en funcionament els anteriors. També ha de concretar-se si queden derogats igualment els articles dels Reglaments orgànics i funcionals als quals ens hem referit.

V. Article 4.

S'hauria de valorar si en l'apartat 2 se substituïx la referència «*avançar cap un model coeducatiu*» per la d'«*atendre preferentment i prioritària*» el model coeducatiu, que es recull en la disposició addicional vint-i-cinc de la LOE:

³ Anualment es publiquen les instruccions per a estos serveis. Que, respecte de l'actual curs, és la Resolució de 21 de juliol de 2017, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Investigació, per la qual es dicten instruccions per a l'organització dels servicis psicopedagògics escolars i gabinets psicopedagògics escolars autoritzats, l'elaboració del seu pla d'activitats i de la seua memòria durant el curs 2017-2018.

⁴ Els articles 84 i següents regulen àmpliament la seua composició, funcions, competències, etc.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Con el fin de favorecer la igualdad de derechos y oportunidades y fomentar la igualdad efectiva entre hombres y mujeres, los centros que desarrollen el principio de coeducación en todas las etapas educativas, serán objeto de atención preferente y prioritaria en la aplicación de las previsiones recogidas en la presente Ley, sin perjuicio de lo dispuesto en los convenios internacionales suscritos por España.

VI. Articles 5 i 6.

Estos dos preceptes fan referència a les «*acciones preferents*» que han de realitzar la conselleria competent en educació i els centres docents, quan el més apropiat seria que s'atribuïren funcions, sense necessitat d'assenyalar que són «*preferents*» perquè la seua exigència vindrà donada per la pròpia norma i, perquè a més, no es recullen en el text altres que no tinguen eixe caràcter de preferent, entre altres coses, perquè són molt amples les que es relacionen en ambdós articles.

En tot cas, n'hi ha algunes que s'haurien de suprimir. Com la de l'apartat 1 de l'article 5, perquè és pròpia d'una disposició final, o la de article 6.10, perquè és una obligació genèrica exigible en tot cas -com s'extrau dels principis generals que conté l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic- i que no té sentit que s'incloga com específica per a esta matèria.

VII. Articles 7 i 8.

Estos dos articles regulen la participació de les famílies i de l'alumnat. Tanmateix, no es concreta com s'ha de realitzar eixa participació, més enllà de dir que la conselleria «*establirà les mesures*» o els centres docents «*concretaran les mesures*».

La redacció d'eixos articles no afegix res de nou al que ja regula l'article 4 de la Llei orgànica 8/1985, reguladora del Dret a l'Educació, que reconeix expressament als pares i tutors els següents drets, entre molts altres:

- *A estar informados sobre el progreso del aprendizaje e integración socio-educativa de sus hijos.*
- *A participar en el proceso de enseñanza y aprendizaje de sus hijos.*
- *A ser oídos en aquellas decisiones que afecten a la orientación académica y profesional de sus hijos.*

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

I, a més, el mateix article 4 els atribuïx unes obligacions que concreta en el seu apartat 2 en els següents termes:

2. Asimismo, como primeros responsables de la educación de sus hijos o pupilos, les corresponde:

a) Adoptar las medidas necesarias, o solicitar la ayuda correspondiente en caso de dificultad, para que sus hijos o pupilos cursen las enseñanzas obligatorias y asistan regularmente a clase.

b) Proporcionar, en la medida de sus disponibilidades, los recursos y las condiciones necesarias para el progreso escolar.

c) Estimularles para que lleven a cabo las actividades de estudio que se les encomienden.

d) Participar de manera activa en las actividades que se establezcan en virtud de los compromisos educativos que los centros establezcan con las familias, para mejorar el rendimiento de sus hijos.

e) Conocer, participar y apoyar la evolución de su proceso educativo, en colaboración con los profesores y los centros.

f) Respetar y hacer respetar las normas establecidas por el centro, la autoridad y las indicaciones u orientaciones educativas del profesorado.

g) Fomentar el respeto por todos los componentes de la comunidad educativa.

Per això, si el que s'està fent en el present projecte és desplegar el que ja diuen altres normes, el que no resulta ajustat a una adequada tècnica normativa és que siguen reproduïdes sense més aquelles, ja que l'Administració educativa és qui hauria d'establir ja en este projecte, encara que fóra de manera merament indicativa, com s'hauria de realitzar eixa participació, i no deixar que cada centre educatiu concrete absolutament, sense cap norma de referència, unes mesures la importància de les quals deriva directament de drets reconeguts a pares i mares per una Llei orgànica.

En el mateix sentit respecte de la participació de l'alumnat.

VIII. Article 9.

L'obligació de l'apartat 2 imposada als consells escolars municipals d'elaborar plans d'entorn no hauria de figurar en la part dispositiva d'este projecte sinó incloure-la com una modificació, que recollira la nova atribució d'estos consells, del Decret 111/1989, de 17 de juliol,

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

del Consell de la Generalitat Valenciana, pel qual es regulen els Consells Escolars Territorials i Municipals, per tal d'evitar una dispersió normativa que genere inseguretats jurídiques.

Resulta excessivament indeterminat que es diga en l'apartat 4 que els centres docents «realitzaran les actuacions necessàries», perquè deixa sense contingut l'obligació respecte de l'obertura a l'entorn que es vol exigir.

IX. Article 10.

L'apartat 1 d'este article s'han d'ajustar als instruments jurídics que permet el Decret 176/2014, de 10 d'octubre, pel qual regula els convenis que subscriba la Generalitat i el seu registre.

En concret, respecte de la col·laboració entre conselleries, l'article 4.4 d'eixe Decret diu:

A excepció dels supòsits expressament previstos en el nostre ordenament jurídic, les conselleries no podran concertar convenis entre si. Si cal l'establiment d'un marc formal de col·laboració entre dos o més departaments, s'eleva a l'oportuna proposta conjunta al Consell a fi que este, si és el cas, adopte el corresponent acord per mitjà del qual s'instrumentarà la dita participació.

I respecte d'institucions i organismes d'àmbit autonòmic, provincial, comarcal o local, que se citen en el precepte que analitzem, s'haurà d'estar als instruments de formalització que preveu l'article 3 del mateix Decret 176/2014, segons el contingut que hagen de tindre. A més, lògicament, de seguir la tramitació prevista en esta mateixa norma.

En l'apartat 2 d'este article 10 es diu que podran constituir-se equips de coordinació interdisciplinaris compostos (no «composats», com erròniament es diu en el text) per personal de diverses conselleries, entitats locals i altres administracions.

Sobre estos equips s'ha de tindre en compte que es poden considerar «grups de treball» si es reunixen per a assessorar i ajudar els òrgans administratius. Si la seua intervenció és interna i no realitzen funcions que tinguen efectes jurídics davant tercers o la seua actuació no és preceptiva, com diu l'article 5 de la Llei 40/2015, perquè la seua activitat manca de qualsevol rellevància que no siga de servir de recolzament als òrgans administratius, no hauran de crear-se

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

mitjançant reglament al no tindre la consideració d'òrgan administratiu. En cas contrari, s'haurien de sotmetre en la seua creació i funcionament al que preveu aquell article 5.

També cabria la possibilitat de considerar-los com una unitat i no com un òrgan, tal i com diferencia el Consell Jurídic Consultiu en el seu Dictamen 42/17, expedient 803/16.

En tot cas, si la voluntat és que siguen simplement «*grups de treball*», s'hauria de canviar la funció de «*coordinar*» a la qual es referix l'article 10 del projecte perquè amb aquella condició no poden dirigir l'activitat dels òrgans pròpiament administratius, i s'hauria de substituir per altra que tinga a veure amb el recolzament a estos o altra semblant.

L'apartat 3, novament, resulta excessivament genèric quan diu que «*L'Administració farà un estudi*», amb finalitats molt amples. En tot cas, si és un mandat, s'hauria d'incloure com disposició addicional, tal i com es diu en l'article 30.3 del Decret 24/2009, i concretar quina conselleria o òrgan ho hauria de fer.

En el mateix sentit, el «*mapa de prestacions i recursos comunitaris*» que es preveu en l'apartat 4, en el què s'hauria de concretar qui l'ha de fer i, encara que fóra de manera genèrica, el seu contingut.

X. Article 11.

Este article s'ha de revisar per tal d'unificar-lo amb el 10.1 si la finalitat és la mateixa. Si no es fa, s'hauran de redactar ambdós de forma que quede clar quina és la diferència entre ells.

En tot cas, no s'entén la finalitat que la conselleria «*puga proposar acords, convenis o qualsevol altra forma de col·laboració amb organismes, associacions o entitats, de caràcter públic i privat*». Considerem que esta possibilitat genèrica de col·laborar amb entitats subjectes a dret públic o privat que, puntualment i amb caràcter temporal, puga desenrotllar la conselleria, no necessita de cap previsió normativa, ja que poden realitzar-se directament amb subjecció als procediments de contractació administrativa, de concessió de subvencions o de convenis, segons la naturalesa de l'actuació.

XI. Article 12.

En l'article 12 s'estableixen quatre nivells de resposta.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

En el primer nivell (a) es diu que va dirigit a tota la comunitat educativa i «a l'entorn sociocomunitari». Tanmateix, respecte d'este entorn, s'ha de tindre en compte que els òrgans de govern, de coordinació i de participació del centre responsables d'este nivell no poden imposar a un «entorn» extern cap tipus d'obligació. En conseqüència, si s'estableix una resposta en este nivell, s'haurien de concretar els termes de dirigir-se a eixe entorn.

El segon i tercer nivell va dirigit a «un grup», sense que s'especifique a quin col·lectiu es refereix. Suposem que se li ha de donar el significat que té en els Reglaments orgànics i funcionals de Primària i Secundària, és a dir, **grup amb un professor tutor**. De no ser així, s'hauria de concretar en el projecte.

En ambdós nivells es diu quines actuacions els constitueixen i quins són els agents responsables. Tanmateix, s'observa que no queda clara la intervenció d'estos si la posem en relació amb els referits Reglaments orgànics i funcionals, perquè en estos s'atribuïx l'aprovació dels plans a un òrgan determinat del centre i la seua execució a altres o a persones concretes. Per exemple, respecte del projecte curricular, que conté el pla d'acció tutorial, en els centres d'Educació Infantil i Primària és la comissió de coordinació pedagògica qui coordina l'elaboració d'aquell per a cadascun dels nivells educatius i l'aprova el claustre (article 89), però són els professors tutors qui duen a terme el pla d'acció tutorial establert en el projecte curricular del nivell corresponent i aprovat pel claustre, tal i com ho estableix l'article 85 d'aquell Reglament orgànic i funcional.

Per això, es considera que s'ha de revisar este article 12 del projecte per tal d'establir, de forma clara i homogènia amb els referits Reglaments orgànics i funcionals, quins plans han de respondre a cadascun dels quatre nivells i quina és la concreta intervenció dels diversos agents responsables.

En el quart nivell (d) es diu que s'ha de realitzar una «*avaluació sociopsicopedagògica*», que s'ha d'emetre el corresponent informe i que s'ha d'elaborar un Pla d'actuació personalitzat (PAP). Tanmateix, només respecte d'este últim parla el mateix article en el seu apartat 4, ja que és l'article 19.4 el que inclou la referència a aquella avaluació i a l'informe, que ara anomena psicopedagògic. Per això, es considera que s'haurien d'agrupar en un mateix article les tres actuacions, amb la definició de cadascuna d'elles i la determinació dels responsables, ja que la dispersió provoca inseguretats jurídiques al dificultar la comprensió del projecte.

L'apartat 5 repeteix el que diuen els articles 7 i 8, de manera que s'hauria de suprimir o traslladar a estos preceptes.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

L'apartat 6 és repetitiu respecte del que ja s'ha dit en els apartats anterior per a cada nivell i només afegix que confusió.

XII. Articles 13 i 14.

Com ja s'ha dit més amunt, tot el text del projecte resulta excessivament repetitiu. I això es confirma, una vegada més, en estos articles, en els quals es reitera sense necessitat el que són els principis que han d'informar tot el decret i es fa referència a continguts que han de tindre el projecte educatiu i el pla d'actuació per a la millora, quan estos ja tenen, respectivament, articles propis, com són el 15 i el 16. Als quals s'hauria de traslladar el contingut d'estos articles 13 i 14 que els afecte i suprimir aquells aspectes repetitius.

XIII. Article 15.

En l'apartat 1 es recull una finalitat genèrica però en el 2 s'establix l'obligació que el projecte incloga aspectes molt concrets. Per això, una vegada més, hem d'insistir en què el més correcte en tècnica normativa és evitar la dispersió de normes i, si es veuen afectades altres que continuaran vigents una vegada s'aprove el present projecte de decret, haurien de ser modificades per tal que els nous elements que han d'integrar els projectes educatius figuren també en els Reglaments orgànics i funcionals dels centres.

En l'apartat 3 es parla del projecte educatiu «*i la seua concreció anual*», sense que s'especifique si esta es referix a la modificació anual del projecte curricular, prevista en l'article 89.2 del Decret 233/1997 o en la programació general anual de l'article 92 del mateix Reglament. En el mateix sentit, respecte del Reglament de Secundària i Batxillerat.

XIV. Article 16.

La regulació en este article del Pla d'actuació per a la millora (PAM) necessita de la seua revisió per l'òrgan proponent per tal de donar-li un contingut més clar a partir del que ja es va aprovar per l'Ordre 38/2016, de 27 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula el Pla d'actuació per a la millora, el Programa de Reforç per a 4t d'ESO, el Programa d'aula compartida per a ESO i s'estableix el procediment per a la dotació de

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

recursos als centres sostinguts amb fons públics, per al curs 2016-2017. I per la Resolució de 4 d'abril de 2017, del secretari autonòmic d'Educació i Investigació, per la qual es regula l'elaboració del Pla d'actuació per a la millora (PAM) i s'estableix el procediment de dotació de professorat addicional per a la seua aplicació als centres educatius sostinguts amb fons públics, per al curs 2017-2018.

En tal sentit, no s'entén el significat relatiu a què el PAM és *«la part pedagògica de la Programació general anual»* si tenim en compte la definició que d'esta fa l'article 125 de la LOE, i que ha de ser aprovada, d'acord amb l'article 132 de la mateixa Llei orgànica, pel director.

Pel que fa a les possibles actuacions, s'observa que apareix un llistat heterogeni que inclou instruments de planificació, programes, mesures educatives, principis d'actuació, etc. que induïxen a confusió, sense que es puga extraure d'elles una idea del que es el PAM ni el motiu pel qual se li dóna una entitat pròpia i diferent de la PGA.

Així, en primer lloc, s'hauria de definir clarament, per a passar a continuació a exposar els principis que l'han de regir i, per últim, fixar el contingut que ha de tindre.

L'apartat 3 hauria de suprimir-se i traslladar-lo, en tot cas, a una disposició addicional o final segons l'objectiu siga la producció o no de normes de desplegament.

Tampoc resulta procedent l'apartat 4 vista la disposició addicional quarta del projecte.

Per últim, s'ha de tindre en compte que en l'article 12 del Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana,⁵ es diu que *«Els centres docents disposaran d'un pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa, que formarà part del projecte educatiu del centre»*. Pla al qual no s'ha fet referència en l'article 16 que estem veient i, per tant, s'haurà de valorar si es manté, si s'inclou entre les actuacions del PAM o si se suprimeix, per a la qual cosa seria necessari que la seua derogació expressa es realitzara en la corresponent disposició derogatòria del projecte.

Respecte de Primària, també figura en l'article 16 del Decret 108/2014, de 4 de juliol, del Consell, pel qual estableix el currículum i desplega l'ordenació general de l'Educació Primària a la Comunitat Valenciana, un pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa.

⁵ En esta matèria, s'ha de tindre en compte, a més, el Reial Decret 1105/2014, de 26 de desembre, pel qual s'estableix el currículum bàsic de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat, que té caràcter de bàsic.

XV. Article 17.

Este article és una repetició del que ja s'ha recollit en articles anteriors. En concret, insistix novament en el que són els quatre nivells de l'article 12 .

XVI. Article 18.

En la redacció d'este article es torna a incidir en el defecte que s'ha observat en tot el text que informem pel que fa a la reproducció innecessària o duplicitat de regulacions, sense que quede clar si la present norma deroga tàcitament les anteriors.

En tal sentit, s'hauran de revisar els referits Decrets 87/2015 i 108/2014 per tal de donar al present article una redacció ordenada, clara i no repetitiva.

XVII. Article 19.

La LOE diu en el seu article 74.2 que *«La identificación y valoración de las necesidades educativas de este alumnado se realizará, lo más tempranamente posible, por personal con la debida cualificación y en los términos que determinen las Administraciones educativas»*. Tanmateix, eixa identificació, que en l'article que analitzem diu que s'iniciarà abans de l'escolarització, ha de procurar la deguda protecció de dades, de forma que es garantisca la seguretat i confidencialitat dels alumnes amb l'adopció de les mesures necessàries. En tal sentit s'haurà de tindre en compte respecte de la referència que en l'apartat 2 es fa a què els serveis amb competències en sanitat, igualtat i polítiques inclusives *«posaran la informació en coneiximent dels equips d'orientació»*.

De forma general, respecte de tot el projecte, pel que fa a la protecció de dades, es poden veure el que han previst els respectius Decrets que sobre esta mateixa matèria han aprovat a Catalunya i Aragó. En la disposició addicional primera del Decret 150/2017 de Catalunya citat més amunt es diu, en relació amb el tractament de dades, el següent:

- 1. En l'obtenció i el tractament de les dades a què es refereix aquest Decret s'han d'adoptar les mesures que en garanteixin la seguretat i la confidencialitat, d'acord amb la normativa de protecció de dades de caràcter personal.*

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

2. Per a la publicació de les dades estadístiques d'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials escolaritzats tant en centres ordinaris com en centres d'educació especial, s'ha de tenir com a referència el tipus de necessitats educatives i la intensitat de les mesures i suports que s'han destinat a donar-los resposta, d'acord amb l'article 3.

També es pot veure en el Decret 188/2017 d'Aragó la referència que en la seua disposició addicional tercera es fa a les dades de caràcter personal:

La obtención y el tratamiento de los datos personales del alumnado y sus familias, su cesión de unos centros a otros y la adopción de medidas que garanticen la seguridad y confidencialidad de los mismos, se someterá a lo dispuesto en la disposición adicional vigésimo tercera de la LOE.

Respecte de la detecció inicial, l'article 74.2 de la LOE diu que «*La identificación y valoración de las necesidades educativas de este alumnado se realizará, lo más tempranamente posible, por personal con la debida cualificación y en los términos que determinen las Administraciones educativas*». En l'apartat 2 de l'article 19 que estem veient es diu que correspon al professorat en general, sense concretar quina és la deguda qualificació que exigeix la LOE.

En l'apartat 4 es parla de «*medures i suports ordinaris*» que siguen insuficients, sense especificar què s'entén per tals mesures i suports, com es determina la seua insuficiència i a qui correspon la decisió sobre totes elles. Aspectes estos importants perquè poden comportar la necessitat de realitzar una avaluació sociopsicopedagògica i un informe psicopedagògic.⁶

Així, vista la importància del que es regula en este article 19, que desplega directament un precepte de la LOE, s'hauria de concretar més quan en l'apartat 5 es diu que es «*podran regular els protocols de detecció, coordinació i intercanvi de dades*», perquè estes matèries requeriran, necessàriament d'una norma que les desplegue.

XVIII. Article 21.

S'ha de tindre en compte que en altres normes es regulen els processos de transició, en concret, en l'article 31 del Decret 87/2015 es regula la transició de l'Educació Primària a

⁶ Veure l'article 15 del Decret català 150/2017

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

l'Educació Secundària Obligatòria i s'obliga a l'elaboració d'un pla de transició. Per això, a més de les mesures que s'inclouen en l'article 21 que veiem, s'hauria de concretar si eixe pla continua sent exigible i, de ser així, fer referència a ell i concretar com es veu afectat pel present projecte.

XIX. Article 22.

En l'apartat 3 es diu que s'incentivarà la creació d'un banc de recursos accessibles, respecte del qual s'hauria de definir què és i qui el gestionarà.

XX. Article 23.

En l'apartat 1 queda en la indeterminació el que significa que el personal del centre, la comunitat educativa, alumnat, famílies i altres agents o entitats es constituïsquen en «*suports personals que col·laboren*». En tal sentit, s'ha de tindre en compte que no poden establir-se obligacions genèriques respecte de tercers i concretar-les, posteriorment, amb instruments que no tinguen el caràcter de norma. Per això, en esta matèria s'ha de ser molt cautelós respecte del que es pot exigir a tots els que no integren la nostra Administració.

En l'apartat 4 es diu que s'adoptaran les mesures per a garantir l'estabilitat del professorat en els centres d'educació especial i altres llocs de treball d'especial dificultat. De forma que, a més d'introduir un concepte absolutament indeterminat, com és el de lloc d'especial dificultat, assimila a este tots els que es troben en centres d'educació especial. Si és esta la intenció del precepte, s'hauria de deixar clar perquè les conseqüències són importants.

A més, eixa garantia d'estabilitat no pot ser abordada més que des de les normes relatives a personal docent, de forma que la referida voluntat de garantir l'estabilitat queda només com una declaració de voluntat sense efectes pràctics.

En l'apartat 5 es diu que la conselleria fixarà els criteris i les condicions de participació del personal extern i del voluntariat.

Respecte del voluntariat s'ha de tindre en compte que, com diu el Decret 40/2009, de 13 març, del Consell, pel qual s'aprova el reglament que desenrotlla la Llei 4/2001, de 19 de juny, de

CEICE/246/2018

C/I/4986/2018

la Generalitat, del Voluntariat, *«la Llei 6/1996, de 15 de gener, del Voluntariat, ha definit este concepte, establint els requisits que han de confluïr en les activitats que ho integren, **quedant completament delimitada l'acció social de totes maneres de prestació de servicis retribuïda**».*

Per tant, i vist que s'està fent referència en l'article 23 que comentem al personal dels centres, s'hauria d'incloure en un article diferent este apartat 5 per deixar absolutament clar que no pot ser personal dels centres, perquè les tasques que realitzen no puguen ser assimilades a una vinculació laboral o professional. En este punt ha d'advertir-se del perill potencial que comporta la indefinició de la redacció del precepte i la dificultat que comporta en la pràctica la delimitació d'àmbits de col·laboració voluntària d'aquelles funcions pròpies d'una vinculació professional.

En conseqüència, s'haurà de delimitar amb major claredat la referència a la participació del personal extern i del voluntariat, i especificar, en tot cas, que no podrà suposar l'ocupació de llocs de plantilla.

Per últim, s'observa que, de la lectura conjunta dels articles 22 i 23, no s'ha estructurat de forma ordenada i completa tot el que és la regulació dels recursos personals. En tot cas, respecte del règim de personal, s'haurà d'estar a tota la normativa reguladora del règim de provisió de llocs de treball en els centres docents públics, i tindre en compte, respecte dels concertats, que les previsions d'este article sobre l'aportació de personal complementari o especialitzat, no pot donar lloc a una cessió de treballadors.

Així, una vegada més ens remetem al Decret 150/2017 de la Generalitat de Catalunya que en el seu article 24 ho regula millor i pot servir d'exemple per al present projecte.

XXI. Article 24.

En este article es reproduïxen en els apartats 1 i 3 el que diuen els apartats 1 i 4 de l'article 83 de la LOE, motiu pel qual es considera que aquells són innecessaris. Més si tenim en compte que no afegixen més drets que els ja reconeguts en la LOE.

En l'apartat 2 s'inclou el dret a rebre beca de menjador i transport en cas d'escolarització en un centre allunyat de la zona d'escolarització de l'alumne. Este concepte d'«*allunyat*» resulta excessivament indeterminat i requerix, per tant, la seua concreció perquè d'ell es derivaran obligacions econòmiques per a la Generalitat.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

En el mateix sentit, la garantia de gratuïtat dels materials curriculars en els ensenyaments obligatoris -se suposa que per a tot l'alumnat perquè no s'especifica més- també s'hauria de concretar. Veiem, en tal sentit, com es defineixen els materials curriculars en l'article 3.5 de la Llei 7/2017, de 27 de juny, de Gratuïtat dels Llibres de Text i el Material Curricular de la Comunitat de Madrid:

A los efectos de la presente Ley, se entenderá por material curricular los recursos didácticos, realizados en cualquier medio o soporte y sean o no de elaboración propia, necesarios para el desarrollo de una materia, área o módulo en todo lo que dispone la normativa vigente sobre el currículo de la Comunidad de Madrid o para las adaptaciones curriculares del alumnado con necesidades educativas especiales; así como cualquier material que pueda ser exigido a los alumnos. .

XXII. Article 25.

Este article, amb 18 apartats, fa un recull d'aspectes heterogenis sobre l'escolarització de l'alumnat, que necessitarà d'una revisió per part de l'òrgan proponent per tal de suprimir definicions i principis generals que ja s'han recollit en altres articles.

Eixe recull heterogeni només crea confusió i oculta el que ha de ser l'objectiu principal, tal i com es determina per la Convenció i així ha sigut establert pel Tribunal Suprem: tots els alumnes s'han d'escolaritzar en centres educatius ordinaris i només, de forma excepcional, en centres especials, amb el doble mandat dirigit a l'Administració, en primer lloc, de posada de mitjans (personal qualificat, instal·lacions d'inclusió adequades i una programació que acredite quines necessitats educatives específiques precisen eixos alumnes) i, segon, d'explicar per què els suports que requereix un alumne no poden ser prestats amb mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris.

En tal sentit, quan es tracte d'ensenyament obligatori, no es poden utilitzar termes com «prestarà especial atenció» o «facilitarà», perquè el Tribunal Suprem ha establert per a l'Administració l'obligació, en esta etapa, de l'adequada escolarització.

Una vegada més ens remetem al Decret català 150/2017 per la seua claredat, que dedica el capítol III a l'*Escolarització del alumnes*. Que conté dos articles, en el primer dels quals diu clarament que «Tots els alumnes s'escolaritzen en centres educatius ordinaris segons el que

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

estableix aquest Decret i d'acord amb el procés d'admissió vigent». I el segon article que estableix l'excepcionalitat de l'escolarització en un centre d'educació especial, amb descripció en el mateix precepte, de forma clara i ordenada, del procediment i competències per a fer-ho, així com de la concreta participació dels pares, mares o tutors.

Esta claredat és la que ha de tindre un text normatiu com el projecte que analitzem.

En l'apartat 5 es parla per primera vegada en el projecte del dictamen d'escolarització, però no diu més que ha de ser realitzat pels serveis especialitzats d'orientació, amb la consegüent confusió que comporta respecte de l'article 19, que no l'ha citat en cap moment, ja que només es referix a l'avaluació sociopsicopedagògica i l'emissió del corresponent informe psicopedagògic.

Per això, si es requerix l'elaboració del referit dictamen i actualment este es regula en l'Ordre d'11 de novembre de 1994 per la que s'establix el procediment d'elaboració del dictamen per a l'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials, la derogació de la qual no està prevista en la disposició derogatòria del projecte, i se cita en Ordres que sí s'ha previst derogar, considerem que es requerix que en el projecte que informem es regule adequadament el que es pretén fer amb el dictamen d'escolarització.

En tot l'article s'introdueixen conceptes, molts d'ells procedents de l'àmbit purament educatiu, que s'utilitzen sense haver realitzat una acotació prèvia dels seus límits: plans d'entorn i treball en xarxa (apartat 7), centres educatius ordinaris especialitzats (apartat 10), altres modalitats o opcions d'escolarització (apartat 11).

Això introduïx un marge d'inseguretat que dificulta la comprensió, interpretació i aplicació del decret.⁷

En els apartats 13 i 16 es fa referència a diferents tipus d'alumnes amb necessitats educatives especials, quan en l'article 2, referit a l'àmbit subjectiu, no s'ha fet cap relació en este

⁷ El Consell Consultiu de Castella-la Manxa ho deia així en el seu Dictamen núm. 33/2010, de 17 de març, en l'expedient relatiu a l'avantprojecte de llei d'Educació d'eixa Comunitat Autònoma:

En primer término, es preciso señalar la conveniencia de introducir en la parte dispositiva del texto un artículo comprensivo de las definiciones de los diferentes conceptos que, procedentes del ámbito puramente educativo, han sido empleados a lo largo de la disposición. Su utilización sin haber realizado una acotación previa de sus límites introduce un margen de inseguridad no exento de dificultades a la hora de proceder a la comprensión, interpretación y aplicación de la Ley. La plasmación de dichas definiciones contribuirá a determinar con precisión el alcance de la regulación prevista en los preceptos en que se incluyan tales conceptos, a evitar interpretaciones erróneas de los mismos y, en definitiva, a impedir la tergiversación de la voluntad del legislador y favorecer la seguridad jurídica.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

sentit. Així, el més coherent és que s'incloga en eixe article 2 perquè, de no ser així, les concretes mesures d'aquells apartats 13 i 16 només podran aplicar-se als destinataris en ells previstos, sense que estiga motivat, per altra banda, perquè es destinen unes accions o altres a uns alumnes i a altres no.

Pel que fa a les edats que es recullen en diferents apartats, s'haurà d'estar al que preveu la LOE en el seu article 74, amb l'encertada interpretació que dona la Sentència 1385/2017, de 10 de juliol, del Tribunal Superior de Justícia d'Andalusia:

Por tanto tanto la resolución objeto del presente recurso de apelación así como la sentencia que la confirma se basan en la prohibición del referido art. 74 1 de la L.O.E. que esta prevista según la literalidad de la misma para "unidades o centros de educación especial" y no existe prohibición alguna para los centros ordinarios. Debiendo atenderse además a los propios requisitos de acceso a estos ciclos formativos que vienen regulados en el artículo 22 del Decreto 135/2016. Así, el acceso a Programas Específicos de Formación Profesional Básica debe, entre otros requisitos, tener cumplidos 16 años y no superar los 19 años de edad en el momento de acceso. La horquilla de acceso a dichos ciclos así como el periodo máximo fijado por el Decreto de 4 años permiten concluir que es viable continuar la formación más allá de los 21 años pues de lo contrario se darían situaciones como el acceso de personas con necesidades especiales con 19 años y no poder concluir el ciclo al cumplir los 21 años sin llegar a completar los 4 años de máximo establecidos por el legislador.

Per últim, l'apartat 18 diu que les mares, pares o representants legals seran «*informatos i consultats*», sense que estes previsió puguin considerar-se suficients per tal de garantir la participació de la qual parla l'article 71.4 de la LOE:⁸

Corresponde a las Administraciones educativas garantizar la escolarización, regular y asegurar la participación de los padres o tutores en las decisiones que afecten a la escolarización y a los procesos educativos de este alumnado. Igualmente les corresponde adoptar las medidas oportunas para que los padres de estos alumnos reciban el adecuado asesoramiento individualizado, así como la información necesaria que les ayude en la educación de sus hijos.

XXIII. Article 26.

Com ja hem vist més amunt, de la normativa citada el Tribunal Suprem extrau en la seua Sentència de 14 de desembre de 2017 un doble mandat dirigit a l'Administració: «*primero, de*

⁸ Veure novament l'article 18 del Decret 150/2017.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

puesta de medios (personal cualificado, instalaciones de inclusión adecuadas y una programación que acredite qué necesidades educativas específicas precisan esos alumnos) y, segundo, la carga de explicar por qué los apoyos que requiere un alumno no pueden ser prestados con medidas de atención a la diversidad de los centros ordinarios».

Encara que la Sala posa de manifest, en casos d'escolarització d'alumnes en centres d'educació especial en compte de centres ordinaris, el següent:

1º Se parte de que el derecho de los padres a determinar el tipo de educación para sus hijos y de elección de centro docente no comprende un derecho a escolarizar a su hijo en un centro ordinario en lugar de hacerlo en un centro de educación especial.

2º La sentencia de esta Sala admite que no cabe hablar de un derecho subjetivo de los ciudadanos a exigencias prestacionales salvo previsión al efecto del legislador y que las limitaciones presupuestarias justifican que no pueda acogerse a un niño en un determinado centro escolar.

Per tot això, es considera que la remissió a una de les circumstàncies recollides en l'apartat 1 de l'article 26 no és suficient per a l'escolarització en un centre d'educació especial. S'hauria de fixar el procediment pel qual es concloua que el recolzament que necessita l'alumne no pot oferir-se amb mesures posades a disposició dels centres ordinaris. I justificar-ho degudament amb els corresponents informes, com diu el Tribunal Suprem:

Para que la decisión de escolarizar en un centro de educación especial sea conforme a la Constitución, los informes en los que se apoye la administración educativa deben justificar ese trato diferenciado atendiendo a las peculiaridades de cada caso, deben razonar por qué supone una carga desproporcionada para la administración la escolarización en un centro ordinario con los apoyos precisos; en definitiva: por qué se opta por lo excepcional - escolarización en centros de educación especial - frente a lo ordinario.

A més, com déiem en l'apartat anterior d'este informe, la participació de les famílies ha de ser real i no només intervindre per a ser consultada.

XXIV. Article 28.

L'apartat 4 diu que podrà cursar ensenyaments de formació de persones adultes l'alumnat que haja complit **com a mínim setze anys**. Tanmateix, l'article 67.1 de la LOE estableix que l'accés des d'eixa edat només cap en dos supòsit excepcionals:

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Además de las personas adultas, excepcionalmente, podrán cursar estas enseñanzas los mayores de dieciséis años que lo soliciten y que tengan un contrato laboral que no les permita acudir a los centros educativos en régimen ordinario o sean deportistas de alto rendimiento. Podrán incorporarse a la educación de personas adultas quienes cumplan dieciocho años en el año en que comience el curso.

La discrepància del projecte que informem respecte de la norma bàsica ja ha sigut qüestionada pel Consell Consultiu de Castella-la Manxa en el Dictamen 33/2010 que hem citat més amunt en els següents termes:

Sin embargo, la LOE sigue pautas definitorias diferentes respecto a la manera en que la edad del alumnado comporta el encuadramiento de los estudios seguidos dentro de esta singular modalidad educativa, pues en sus artículos 66.1 y 67.1 se establece:

“66.1.- La educación de personas adultas tiene la finalidad de ofrecer a todos los mayores de dieciocho años la posibilidad de adquirir, actualizar, completar o ampliar sus conocimientos y aptitudes para su desarrollo personal y profesional”.

“67.1.- Además de las personas adultas, excepcionalmente, podrán cursar estas enseñanzas los mayores de dieciséis años que lo soliciten y que tengan un contrato laboral que no les permita acudir a los centros educativos en régimen ordinario o sean deportistas de alto rendimiento. Podrán incorporarse a la educación de personas adultas quienes cumplan dieciocho años en el año en que comience el curso”.

De tal modo, se aprecia que el anteproyecto de Ley pretende integrar dentro del concepto de educación de adultos opciones formativas que la LOE subsume dentro de la regulación de la ESO, concebidas como alternativas al cauce educativo ordinario conducentes a la obtención del título de Graduado en ESO y niveles primarios de cualificación profesional, y a las que pueden acogerse los jóvenes a partir de los 15 años. Esto es así por cuanto el artículo 30.1 de la LOE, regulador de los citados programas de cualificación profesional inicial mencionados en el artículo 94.1.c) del anteproyecto, establece: “Artículo 30. Programas de cualificación profesional inicial [] 1. Corresponde a las Administraciones educativas organizar programas de cualificación profesional inicial destinados al alumnado mayor de dieciséis años, cumplidos antes del 31 de diciembre del año del inicio del programa, que no hayan obtenido el título de Graduado en educación secundaria obligatoria. Excepcionalmente, y con el acuerdo de alumnos y padres o tutores, dicha edad podrá reducirse a quince años para aquellos que cumplan lo previsto en el artículo 27.2. En este caso, el alumno adquirirá el compromiso de cursar los módulos a los que hace referencia el apartado 3.c) de este artículo. [] [...]”. El citado artículo 27.2 hace referencia

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

a los alumnos que no estén en condiciones de promocionar al tercer curso de la ESO y hayan repetido ya una vez en secundaria.

En consecuencia, el anteproyecto de Ley adopta una concepción de la “educación de adultos” que se aparta, sin propósito advertible, de los criterios definitorios de la misma contenidos en la LOE, que tienen carácter limitativo en cuanto a la edad de las personas que pueden acogerse a este sistema especial de educación, integrando dentro de este tipo de educación ofertas formativas que tienen perfecta acogida dentro del abanico de opciones educativas previstas en la regulación de la ESO para los alumnos de entre 16 y 18 años, los cuales, como claramente prevé el artículo 4.2 de la LOE, pueden permanecer hasta esa última edad dentro del sistema en régimen ordinario cursando la enseñanza básica, sin ser derivados a centros o aulas de educación de personas adultas.

Por ello, se considera que los preceptos analizados se hallan en contradicción con lo previsto en la legislación básica estatal vigente en la materia.

Seguit el raonament jurídic d'eixe Consell Consultiu, considerem que la fixació de l'edat en el precepte que analitzem, s'hauria d'ajustar a la LOE.

En l'apartat 5 no s'entén a quin tipus de programes de les conselleries competents en matèria d'educació i ocupació s'està referint per tal que pugua accedir l'alumnat de fins a vint-i-un anys, ni com s'ha d'acreditar el que anomena eixe apartat «*trets d'inadaptació i risc d'exclusió*».

XXV. Capítol VI.

Este capítol VI del projecte de decret ve referit a l'orientació educativa, psicopedagògica i professional en el marc de l'escola inclusiva.

Induïx a confusió la seua inclusió quasi al final del projecte, quan sembla que eixa orientació informa o és la línia directora de totes les actuacions contingudes en el projecte. De fet, es repetix el contingut de les línies d'actuació i principis recollits al principi en l'apartat 9 de l'article 32, que diu, amb una redacció no clara que «*L'orientació se sustenta en la consideració que:*». Tanmateix, veiem que en el Decret 188/2017, de 28 de novembre, del Govern d'Aragó, pel qual es regula la resposta educativa inclusiva i la convivència en les comunitats educatives de la Comunitat Autònoma d'Aragó, també s'inclou un títol, el V, referit a l'orientació educativa, i

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

sembla ser el model que s'ha seguit en el projecte que informem, encara que en eixe títol V queda més clar el que és la Xarxa Integrada d'Orientació Educativa, amb detall de les concretes funcions que tenen els seus components.

L'article 34 porta per títol «*Orientació al llarg de la vida*». Tanmateix, pel contingut donat a cada un dels seus apartats i per l'objecte del present projecte, que ve referit a la inclusió en el sistema educatiu, no sembla que siga necessària la regulació en ell continguda.

XXVI. Article 36.

Respecte de la Comissió Delegada del Consell d'Inclusió i Drets Socials a la qual este precepte atribuïx funcions genèriques de coordinació o seguiment, cal plantejar-se la necessitat de la seua inclusió en el projecte atès que disposa d'una regulació pròpia en el Decret 238/2015, de 29 de desembre, del Consell, pel qual es crea la Comissió Delegada del Consell d'Inclusió i Drets Socials. I en l'article 2 d'este Decret ja figuren les funcions que ara se li volen atribuir.

XXVII. Article 38.

Este article parla del seguiment que han de realitzar els centres docents. Però estableix que s'han de fer valoracions «*dins el marc dels processos generals d'avaluació*» «*a partir dels indicadors i les directrius proposades per l'Administració educativa concretades en la seua planificació i considerant la seua pròpia idiosincràcia*». A continuació diu que els serveis especialitzats d'orientació «*facilitaran tot el suport necessari*» i que els resultats de l'avaluació serviran per a detectar barreres i bones pràctiques.

Amb esta redacció del precepte, la previsió de valoracions queda com una mera declaració de voluntats sense cap obligació, quan l'article 74.3 de la LOE, a pesar de ser una norma de major rang, resulta més concret al exigir valoracions de cada alumne a l'inici i al final de cada curs.

Diu este article:

Al finalizar cada curso se evaluarán los resultados conseguidos por cada uno de los alumnos en función de los objetivos propuestos a partir de la valoración inicial. Dicha evaluación permitirá proporcionarles la orientación adecuada y modificar el plan de actuación así como la

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

modalidad de escolarización, de modo que pueda favorecerse, siempre que sea posible, el acceso del alumnado a un régimen de mayor integración.

XXVIII. Part final.

Al llarg de tota la part dispositiva es recullen autoritzacions i mandats a diferents òrgans que són dirigits, en alguns casos, a la producció de disposicions necessàries per al desplegament i execució del decret i, en altres casos, no es dirigeixen a la producció de normes.

Esta diferenciació en l'objectiu dels mandats suposa que hagen de figurar com a disposicions addicionals (article 30.3 del Decret 24/2009) o com finals (article 33.4 del mateix Decret).

Relacionat amb esta diferenciació, vegem que la disposició addicional primera del projecte, al contindre un mandat dirigit a la producció de disposicions, ha de figurar com disposició final. A més, s'ha de tindre en compte que, d'acord amb el referit article 33.4, les autoritzacions i mandats s'han de dirigir al titular de l'òrgan.

La disposició addicional segona, pel seu contingut, no té eixe caràcter d'addicional, ja que la prioritació al màxim nivell d'inclusió en les aules ordinàries té caràcter dispositiu. No constituïx cap règim especial, excepció, dispensa o reserva d'aplicació, ni té caràcter residual, tal i com s'exigix per l'article 30 del Decret 24/2009.

La disposició addicional quarta diu que *«La implementació i el desplegament d'aquest decret no poden tindre cap incidència en la dotació dels capítols de despesa assignats a la conselleria competent en matèria de (sic) i en tot cas han de ser atesos amb els mitjans personals i materials que aquesta tinga assignats»*.

La redacció d'esta disposició ha de ser corregida i incloure alguna referència semblant a la que hem recollit més amunt: *«Aquest Decret no preveu la creació d'unitats específiques. Els seus efectes podran suposar, en tot cas, una redistribució de funcions, per la qual cosa no podrà suposar increment de cost econòmic en els pressupostos de les conselleries»*. En tot cas, esta Advocacia desconeix si açò últim és així perquè no se'ns ha traslladat la preceptiva memòria econòmica.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

Respecte a què no pot tindre cap incidència en la dotació dels capítols de despesa assignats a la conselleria, sembla que tampoc és correcte a la vista del contingut del projecte i que en la disposició transitòria parla de mesures que impliquen increment de la despesa. El que s'hauria de dir és que este decret no té incidència pressupostària. Però també, com hem dit en el paràgraf anterior, desconeguem si això és així, i haurà de ser l'òrgan gestor qui acredite estos extrems en una suficientment motivada memòria econòmica.

La disposició transitòria s'ha de designar com «única» perquè només n'hi ha una, tal i com es diu en l'article 28.1 del Decret 24/2009.

L'article 31 d'eixe mateix Decret diu que les disposicions transitòries inclouran els continguts següents:

- 1. Els que establisquen una regulació autònoma i diferent de l'establida per les normes nova i antiga per a regular situacions jurídiques iniciades amb anterioritat a l'entrada en vigor de la norma nova.*
- 2. Els que declaren la pervivència de la norma antiga per a regular les situacions jurídiques iniciades amb anterioritat a l'entrada en vigor de la norma nova.*
- 3. Els que declaren l'aplicació retroactiva o immediata de la norma nova per a regular situacions jurídiques iniciades amb anterioritat a la seua entrada en vigor.*
- 4. Els que regulen de manera autònoma i provisional situacions jurídiques que es produïsquen després de la seua entrada en vigor.*
- 5. Els que declaren la pervivència de la norma antiga per a regular situacions jurídiques que es produïsquen després de l'entrada en vigor de la norma nova.*

Així, la referència que es fa en este projecte a què «*La implantació d'aquest Decret es realitzarà de forma progressiva*» i, a més, «*en funció de la disponibilitat pressupostària*», no s'ajusta a aquell article 31, deixant en la més absoluta incertesa l'aplicació i efectiva entrada en vigor del projecte que informem.

Incertesa que es veu agreujada per la disposició derogatòria segona del projecte quan diu que «*transitòriament, en aquells aspectes que no s'oposen a allò disposat en aquest decret i fins que no s'actualitzen*» seguiran vigents determinades normes.

Tot això afecta al principi de seguretat jurídica, que ha sigut reiteradament analitzat pel Tribunal Constitucional, que té declarat que este principi ha d'entendre's com «*la certeza sobre el ordenamiento jurídico aplicable y los intereses jurídicamente tutelados*» (STS 15/1986, de 31 de gener, FJ 1), «*como la expectativa razonablemente fundada del ciudadano en cuál ha de ser la*

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

actuación en la aplicación del Derecho» (STC 36/1991, de 14 de febrero, FJ 5), o «como la claridad del legislador y no la confusión normativa» (STC 46/1990, de 15 de marzo FJ 4); havent recalcat igualment la importància d'este principi quan diu que «sin seguridad jurídica no hay Estado de Derecho digno de ese nombre», ja que «es la razonable previsión de las consecuencias jurídicas de las conductas de acuerdo con el ordenamiento y su aplicación por los tribunales, la que permite a los ciudadanos gozar de una tranquila convivencia y garantiza la paz social y el desarrollo económico». Esta garantia de seguretat té dos vessants, clarament reconegudes en les sentències constitucionals citades: l'objectiva, referida a la certesa sobre la norma; i la subjectiva, referida a la previsibilitat dels efectes de la seua aplicació pels poders públics. Vessants que es veuen perjudicades amb la redacció donada en el projecte a la disposició transitòria i a la derogatòria, en les quals no queda clarament fixada la vigència del projecte que informem ni la de les altres que es veuen afectades per este.

L'objectiu de les disposicions transitòries és facilitar el transit al règim jurídic previst per la nova regulació. Esta afirmació, que pareix bàsica i elemental des del punt de vista teòric, resulta summament complexa i fosca a l'hora de posar-la en pràctica. La majoria de les lleis que es troben vigents en el nostre ordenament contenen les seues pròpies disposicions transitòries específiques, que han donat lloc a una abundant jurisprudència que les interpreta. Tanmateix, s'hauria d'intentar redactar amb més precisió i interès moltes de les disposicions que regulen la successió en el temps de les normes.

Considerem que eixa confusió respecte a l'entrada en vigor del projecte i la vigència d'altres normes ja aprovades ve provocada, a més, per una falta d'anàlisi de totes les disposicions sobre la matèria, que són moltes i diverses, com s'ha vist al llarg d'este informe.

Respecte de les disposicions derogatòries, l'article 32 del mateix Decret 24/2009 diu:

1. En els projectes normatius s'inclourà en una disposició derogatòria única una relació cronològica i exhaustiva de totes les disposicions derogades, i es tancarà la llista amb una clàusula general de salvaguarda que acotarà la matèria objecte de derogació i que serà del tenor següent: «Així mateix, queden derogades totes les disposicions del mateix rang o d'un rang inferior que s'oposen a allò que s'ha disposat en...», indicant a continuació el tipus de norma.

2. La disposició derogatòria inclourà, si és el cas, una clàusula de vigències que contindrà una relació cronològica i exhaustiva de totes les disposicions sobre la matèria que continuaran vigents.

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

El Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Valenciana analitza el contingut d'una disposició derogatòria d'esta conselleria i, amb un parer contrari al manifestat pel Consell Jurídic Consultiu, considera que no existix vici de nul·litat en la fórmula genèrica de derogació:

QUINTO.- Se plantea, en segundo lugar, como motivo de impugnación que la Disposición derogatoria que se incorpora tiene naturaleza genérica, a contrario sensu de lo dispuesto por el Dictamen del Consejo jurídico consultivo, órgano que en el apartado de observaciones, refiere que en dicha disposición derogatoria debería recogerse las normas autonómicas que quedan específicamente derogadas y no obstante lo anterior; tanto el Decreto como la orden, mantienen la fórmula genérica de derogación referida a todas aquellas disposiciones que se opongan a lo dispuesto en el mismo.

No obstante, lo anterior, esta Sala no considera que la genérica redacción de la disposición derogatoria sea vicio susceptible de generar nulidad de pleno derecho de las dos disposiciones impugnadas pues, efectivamente, en dicha disposición se incorpora la fórmula de derogar todas aquellas normas, de igual e inferior rango que ase opongan a las nuevas normas aprobadas, por tanto, a falta de concreción de cuales sean tales normas, lo cual sin duda hubiera sido aconsejable, tal y como “observó”, el consejo jurídico consultivo, la ausencia de dicha concreción en ningún caso puede considerarse un vicio susceptible de invalidar las disposiciones impugnadas procediendo sin más a su desestimación.

Com veiem, la Sala no considera que es done vici de nul·litat, però el que sí s'ha d'exigir és que, si es relacionen determinades normes, es faça de forma completa i coherent. Perquè s'observa en la derogatòria del projecte que no se citen determinades normes que es veuen plenament afectades per la nova disposició.

Respecte de la disposició final segona s'ha de dir, en primer lloc, que el mandat s'ha de dirigir al titular de l'òrgan, i en segon lloc que és un mandat dirigit a la producció d'una norma, perquè els programes experimentals han d'adoptar la forma d'ordre d'esta Conselleria, com reiteradament s'ha fet en esta Conselleria i així s'ha informat per esta Advocacia.⁹

⁹ En tal sentit, el nostre Informe E299/17 deia el següent:
La propuesta encuentra su cobertura en el artículo 120.4 de la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, que dispone que los centros, en el ejercicio de su autonomía, pueden adoptar experimentaciones, planes de trabajo, formas de organización, normas de convivencia y ampliación del calendario escolar o del horario lectivo de áreas o materias, en los términos que establezcan las Administraciones educativas y dentro de las posibilidades que permita la normativa aplicable, incluida la laboral, sin que, en ningún caso, se impongan aportaciones a las familias ni exigencias para las Administraciones educativas.

El programa experimental propuesto consiste, según se deduce del preámbulo de la norma objeto de informe, en la incorporación del nivel educativo de 2 a 3 años en determinados colegios de Educación Infantil y de Educación Primaria de titularidad de la Generalitat.

Per això, d'acord amb el citat article 33.4 del Decret 24/2009, esta disposició addicional hauria d'anar com final.

XXIX. Annex.

Com hem dit més amunt, per a tancar el text, al final del projecte normatiu s'ha inclòs una taula i un gràfic circular que ni es titulen, ni es numeren i, a més, no es fa referència a ells en la part dispositiva, tal i com s'exigix per l'article 35 del Decret 24/2009. Així, si no s'inclouen amb

SEGUNDO.- *De acuerdo con el criterio expresado por el Tribunal Supremo en su Sentencia de 24 Abr. 2012, rec. 7111/2010 (Sala Tercera, de lo Contencioso-administrativo, Sección 4ª, Ponente: Enrique Lecumberrri Martí), la definición de los términos de un programa experimental, en la medida en que determina que aquellos Centro/s que resultaran seleccionados establecerían una relación jurídica de derechos-obligaciones para con la Administración y administrados determinante de la consecución de finalidades públicas de interés general, pasa a formar parte del Ordenamiento Jurídico y tiene naturaleza de disposición general.*

En consecuencia, atendiendo a la naturaleza reglamentaria del proyecto, la norma debe adoptar la forma de Orden de Conselleria, de conformidad con lo que dispone en artículo 37 de la Ley 5/1983, de 30 de diciembre, del Consell siendo competente el conseller de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, en ejercicio de la potestad reglamentaria que le reconoce el artículo 28.e) de la misma Ley, y en virtud de la atribución de competencias efectuada por el Decreto 7/2015, de 29 de junio, del President de la Generalitat, por el que se determinan las Consellerias en que se organiza la administración de la Generalitat.

Así lo reconoce la Sentencia 231/2017 del TSJCV, la cual en sus fundamentos de derecho señala lo siguiente:

“Que en este sentido, la perspectiva constitucional de la configuración de la educación como un derecho fundamental a tenor del art. 27 de la Constitución (EDL 1978/3879) que, en su inicio, de modo categórico expresa que “todos tienen el derecho a la educación”; proclamación que se completa en el núm. 4 del artículo citado con la afirmación siguiente: “la enseñanza básica es obligatoria y gratuita” (...). y art. 27.5 de la CE (EDL 1978/3879) al declarar que “los poderes públicos garantizan el derecho de todos a la educación, mediante una programación general de la enseñanza, con participación efectiva de todos los sectores afectados y la creación de centros docentes” y, seguidamente, reconoce en el núm. 6 “a las personas físicas y jurídicas la libertad de creación de centros docentes, dentro del respeto a los principios constitucionales” y añade en el núm. 9 que “los poderes públicos ayudarán a los centros docentes que reúnan los requisitos que la ley establezca”, no se aprecia vulnerada en ninguno de los aspectos referidos por la implantación del citado programa experimental, ni merma alguna en las familias titulares del derecho a la educación y del derecho a la libre elección de centro.

Tampoco se aprecia arbitrariedad alguna en el hecho de que los centros indicados en el anexo II para la implantación del citado programa sean centros de titularidad pública resultando ello acorde con las competencias de las Comunidades Autónomas, a quienes por medio de la programación general de la enseñanza, les corresponde asegurar la cobertura de las necesidades educativas, proporcionando una oferta adecuada de puestos escolares, dignificando la enseñanza pública y promoviendo la igualdad de oportunidades resultando además que el mecanismo de la programación general de la enseñanza, debe permitir la racionalización del uso de los recursos públicos destinados a educación. Tal programación, a su vez, debe asegurar simultáneamente el derecho a la educación y la posibilidad de escoger centro docente dentro de la oferta de puestos escolares gratuitos, pues tal libertad no existe verdaderamente si no está asegurado aquel derecho para todos.

Y sigue la Sentencia, en los fundamentos derecho estimando lo siguiente:

“...resultando en definitiva la actuación llevada a cabo acorde con las competencias de las Comunidades Autónomas, a quienes por medio de la programación general de la enseñanza, les corresponde asegurar la cobertura de las necesidades educativas, proporcionando una oferta adecuada de puestos escolares, y todo ello con la racionalización del uso de los recursos públicos destinados a educación”

CEICE/246/2018
C/I/4986/2018

el corresponent títol, numeració i fent remissió a ells en l'articulat, no podran aparèixer en el projecte.

S'observa, en tot cas, un error en la referència que en la taula es fa a l'article 14, que suposem que és al 12.

És tot el que s'ha d'informar per esta Advocacia.

València, 17 d'abril de 2018

L'ADVOCADA COORDINADORA

Purificació Pínter Pla

Adoptarán la forma de Orden de conselleria las disposiciones consecuencia del ejercicio de la potestad reglamentaria de los titulares de las mismas, que quedará circunscrita a las materias de su departamento.

Y descartando así la pretendida vulneración del rango normativo exigido para la disposición adoptada habida cuenta de su carácter experimental y limitado en el tiempo y siendo en definitiva emitida en el ejercicio de la potestad reglamentaria correspondiente al titular de la consellería.